

Posudek vedoucí diplomové práce

Markéta Borecká

Supplementary Reading in Grammar School TEFL

ÚAaA FF UK

Praha, srpen 2007

113 stran, anglicky, české résumé

+ 8 samostatných příloh, obsahujících materiály z pedagogického výzkumu

Diplomantka ve své prakticky orientované a hluboce propracované DP zpracovává téma, které reflektuje současnou situaci ve VAJ/VCJ v etapě doznívání dominance komunikativní metody (se všemi jejími v praxi ověřenými insuficiencemi) a nástupu didaktických trendů nových. Mimo jiné mezi tyto nově nastupující metody/přístupy patří i stále více v praxi používaný **Lexikální přístup, který je velmi těsně spjat s četbou, a to primárně s četbou doplňkovou**. U středoškolského studenta mezi tyto nově nastupující metody/přístupy patří rovněž odklon od tradiční výuky ve smyslu učitelovy dominance, monitorování a vedení (**teaching**) směrem k větší **autonomii studenta (learning)**, což vše je těsně spjata s četbou.

Proto výběr právě tohoto aktuálního tématu se sekundárními subtématy, jako jsou psychologické aspekty četby (motivace, zájmy, osobnostní typy apod.) a autonomie u SŠ studenta, pro tuto DP považuji za velmi podnětný a přínosný. Stejně tak kladně hodnotím autorčinu vysokou motivaci, široký záběr uchopení problematiky, výběr respondentů co do počtu i míst provedení výzkumu, relevantní závěry z výzkumu a dovedení těchto validních závěrů do oblasti vlastní výukové praxe.

Předložená DP má klasickou výstavbu práce v oblasti aplikované lingvistiky – postupující od části teoretické přes pedagogický výzkum k podnětným a inspirujícím závěrům plně využitelným v naší středoškolské pedagogické praxi.

V části teoretické autorka vyhledala a vskutku detailně zpracovala relevantní sekundární literaturu a zaměřila se na dílčí tematické okruhy související s prací s doplňkovou četbou ze širokého hlediska nejen psychologického, didaktického, pedagogického, ale i sociologického. Jako velmi podnětné zde hodnotím aktuální traktování tématu z úhlu frekventních metod, které v současnosti dominují na euro-americkém poli výuky AJ.

Analogicky detailně autorka postupovala v části výzkumné, kde zmíněná koncepce přináší mnohé zajímavé, někdy nové až překvapivé, dílčí závěry, ať již jde o zásadní a stále nezastupitelnou roli učitele, (neboť v období elektronické komunikace nastupuje jaksi „neosobní až odosobněný“ přenos informací s tendencí zcela negovat úlohu učitele). K dalším pozitivním aspektům DP patří integrace vývojových učebních trendů v aspektu práce studentů se slovní zásobou, výběr materiálů pro VAJ spojený s nenahraditelnou úlohou klasické papírové učebnice, a tudíž i doplňkové četby; zahrnutí podílu elementu národního a nadnárodního v naší současné, tak rozrůzněné a problematické - nejen středoškolské výuce - a mnohé další otázky, v našem školství velmi aktuální.

Výzkumná -- empirická - část představuje jádro DP. Je velmi potěšující, že autorka zde citlivě vyhodnocuje dílčí závěry výzkumu, nenechává se vést svými výchozími hypotézami, jak se někdy stává právě u diplomových prací, ale kriticky postupuje od jednoho vyhodnoceného poznatku k dalšímu tak, že další krok podřizuje dílčímu závěru etapy předchozí. Tímto způsobem dochází k závěrům, které jsou empiricky velmi cenné a podnětné.

Kvalita i kvantita provedeného výzkumu, širší záběr (-167 studentských a 27 učitelských dotazníků), je na výborné odborné úrovni a činí tento výzkum validním, objektivním.

Celkové závěry výzkumu, k nimž autorka dochází, jsou validní a plně využitelné v naší tak kvalitativně rozkolísané pedagogické praxi.

Závěr

Předložená DP plně odpovídá všem požadavkům na DP z aplikované lingvistiky.

Svým charakterem spadá do oné oblasti didaktiky, zabývající se metodami výuky, která má výrazně empirický charakter - z pedagogické praxe vychází a opět se k ní přes hluboké teoretické traktování tématu - ve svých závěrech a aplikacích vrací. Právě toto propojení teorie a výukové empirie má pro vlastní výukovou praxi, obzvláště pro učitele, **zásadní význam a přínos a závěry DP jsou pedagogicky velmi cenné.**

Předložená DP představuje značný přínos pro současné dění v české didaktice AJ, jež v návaznosti na náš vstup do EU dávající evropské VCJ řadu nejen impulsů, ale i direktiv, norem a požadavků, složitě hledá optimální a efektivní výukové postupy. Skutečnost, že autorka se zaměřila na hledání této didaktické cesty primárně v českých dimenzích, je další podnětný rys této velmi kvalitní DP.

Rovněž po formální stránce je práce výborně zpracována; autorka plně využívá široké škály grafických možností počítače, práce je přehledně, úhledně a pečlivě zpracována.

Z výše uvedených důvodů předloženou DP ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji předběžnou klasifikaci výborně.

V Praze 15. září 2007

Doc. PhDr. Jarmila Mothejzíková, CSc.
ÚAA FF UK

Závěry práce jsou pedagogicky cenné a podnětné, a proto z hlediska potřeb výukové praxe velmi doporučuji, aby autorka v této tematické oblasti, pokud možno, pokračovala i po ukončení studia.

Doplňující otázka k obhajobě:

Autorka ve své relevantní a problematiku v celé šíři dobře reflektující bibliografii zmiňuje mj. i DP M. Hezinové *Student-Centered Teaching of Literature in English*, Praha, 2003, v níž je jako jeden, a to velmi efektivní, model výuky literatury uváděn model Iserův. Prosím o krátké uvedení relace Isera a Pražského funkcionalismu.